

Zienswijze NAV op concept wetsvoorstel Implementatie Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken

17 augustus 2019

De Nederlandse Akkerbouw Vakbond (NAV) is verheugd dat de Richtlijn (EU) 2019/633 inzake Oneerlijke Handelspraktijken in landbouwproductieketens is vastgesteld. De NAV heeft in 2014 aangetoond d.m.v. een ledenpeiling, dat er bij ongeveer driekwart van de respondenten ervaring is met oneerlijke handelspraktijken. De door het Ministerie van Economische Zaken in 2014/2015 gehouden proef met een vrijwillige gedragscode en een meldpunt gaf geen klachten. Onze leden gaven duidelijk aan dat dat werd veroorzaakt doordat men geen vertrouwen had in de geschillencommissie met twee afnemers (CBL en FNLI) en één boerenvertegenwoordiger (LTO) én dat men er niet op vertrouwd was dat er door afnemers geen represailles zouden worden ingesteld omdat de anonimiteit niet was gewaarborgd. De Richtlijn is wat de NAV betreft dan ook zeker niet overbodig. De NAV is tevreden over de voortvarendheid waarmee de Minister van LNV de implementatie van Richtlijn (EU) 2019/633 in de Nederlandse wetgeving oppakt. Ten aanzien van het voorliggende concept wetsvoorstel heeft de NAV de volgende punten:

1. Artikel 2 lid 1a: het is ons niet duidelijk of de volgende werkwijze, die onze leden als oneerlijke handelspraktijk ervaren, ook is afgedekt door dit artikel: een afnemer bepaalt met een creditnota de prijs van het geleverde product. Deze creditnota wordt binnen 60 dagen na levering verstuurd. Betaling van de creditnota door de afnemer gebeurt dan wederom binnen 60 dagen. Al met al vindt de betaling dan dus pas 120 dagen na levering plaats.
2. Artikel 2 lid 1b: voor de planning van akkerbouwers is 30 dagen wel het absolute minimum. In het recente verleden zijn contracten voor producten, die voorafgaand aan de inzaai waren afgesloten, gecancelled door afnemers voordat het gewas was gezaaid. Dat kan verregaande consequenties hebben voor het bouwplan van de akkerbouwer en bovendien kan een akkerbouwer niet altijd tijdig zaai- of pootgoed van een vervangend gewas verkrijgen. De NAV stelt dan ook voor om in de zin 'een termijn van minder dan dertig dagen wordt altijd als een korte termijn beschouwd' dertig te vervangen door zestig.
3. Artikel 2 lid 1c: de ervaring leert, dat in een jaar van overvloed aan geoogst product met bijbehorende lage prijzen op de vrije markt, de afnemers veel strengere eisen stellen aan tarra en kwaliteit dan in tijden van schaarste aan geoogst product. Met andere woorden, in een jaar met goede oogsten worden producten afgekeurd door afnemers die in jaren van slechte oogsten worden gekocht voor de contractprijzen. Een objectieve maat voor de kwaliteit zou hierbij een betere bescherming bieden dan genoemd artikel 2 lid 1c. Gezien de mogelijkheid die de Richtlijn biedt aan lidstaten om de oneerlijke handelspraktijken uit te breiden, zou opname van een verplichte objectieve kwaliteitsnorm en/of maximum tarra-gehalte in onze ogen wenselijk zijn.
4. Artikel 5: de genoemde omzetbedragen kunnen in het geval van een 'klein' gewas een probleem vormen. Immers, een afnemer die bijvoorbeeld handelt in lupine of soja zal niet altijd een omzet van meer dan 2 miljoen halen, terwijl in dit circuit wel degelijk oneerlijke handelspraktijken als verbreken van het contract kort voor de zaai of kort na de zaai optreden.
5. Artikel 6 lid 1: 'Onze Minister' staat gedefinieerd als de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid. Hoe is deze term afgedekt als in een volgend kabinet er weer geen Minister van Landbouw is, zoals in Rutte II?

6. Artikel 6 lid 2: de NAV is tevreden dat bij wet wordt bepaald dat alle afnemers onder de regeling vallen.
7. Artikel 8 lid 1 en 2: de NAV is zeer verheugd, dat een klacht ook kan worden ingediend door belangenbehartigersorganisaties en producentenorganisaties. Individuele akkerbouwers zijn toch vaak bang voor represailles (ook al worden die ook verboden in dit concept).
8. Artikel 8 lid 3, 4 en 5: de NAV dringt sterk aan op het concreet benoemen wat bedoeld wordt met de term 'redelijke termijn'. We hoeven maar naar het mijnbouwschade dossier te verwijzen in deze om ons punt duidelijk te maken: voor een belanghebbende is 'redelijk' toch vaak sterk afwijkend van wat door een overheidsinstantie als redelijk wordt gezien. Een duidelijk termijn van bijvoorbeeld 90 dagen geeft de klagers duidelijkheid die ze ook kunnen gebruiken voor de planning van hun bedrijfsvoering en gesprekken met hun financiers.

Voor nadere informatie:

Keimpe van der Heide, bestuurslid NAV, via info@nav.nl.